

Onderzoek naar de toetreding van de gemeente Maassluis tot de Regionale Belasting Groep

Hardinxveld-Giessendam, 10 december 2025

Mr. J.K. Lanser
Mr. B.F.W.J.M. van Boxtel

1 Managementsamenvatting

Met het ravijnjaar in zicht staat de gemeente Maassluis voor een bezuinigingsopgave. Hiertoe is op 8 april 2025 het programma Maassluis in Balans aangenomen door de raad. Hoewel een regionale samenwerking op het gebied van belastingen daar niet direct onderdeel van uitmaakt, is tijdens de themavond in september 2024 toegelicht, en maakt onderdeel uit van de aanvullende benodigde besparingen. Dit onderzoek maak hier deel vanuit. Het resultaat van dit onderzoek is opgenomen in dit rapport.

Op 18 september 2025 hebben de gemeente Maassluis en de gemeenschappelijke regeling De Regionale Belasting Groep (RBG) een intentieverklaring ondertekend. Daarin spreken partijen de intentie uit om de mogelijkheid van een toetreding van de gemeente Maassluis tot de RBG per 1 januari 2027 nader te onderzoeken.

Zowel de gemeente als de RBG hebben kwaliteit van de belastingheffing en de uitvoering van de processen die daarmee samenhangen, hoog in het vaandel staan. Tegelijkertijd zien beide partijen dat kostenbesparing belangrijk is. Voor de Gemeente geldt ook dat continuïteit van de processen, gelet op de krappe arbeidsmarkt, onder druk staat. Dit onderzoek laat zien dat er zowel kwalitatief als in financiële zin geen belemmering bestaat om de gemeente Maassluis te laten toetreden tot de RBG.

De conclusies worden hierna uitgelicht:

- a. Als de gemeente toetreedt tot de RBG wordt een toekomstbestendige en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het belastingproces geborgd en wordt de personele kwetsbaarheid verminderd.
- b. Als de gemeente toetreedt tot de RBG kan de RBG schaalvoordelen en daarmee financiële voordelen behalen voor de huidige deelnemers. Dit komt met name omdat de gemeente in het verzorgingsgebied ligt van het Hoogheemraadschap van Delfland (deelnemer).
- c. Op het personele vlak worden goede afspraken gemaakt, de RBG capaciteit wordt uitgebreid met 2 FTE waarbij er 1,67 fte van Maassluis over gaat naar de RBG.
- d. De berekende structurele bijdrage van de gemeente Maassluis aan de RBG zal lager zijn dan de huidige kosten van de gemeente. Door achterblijvende kosten zullen tijdelijk de kosten van uitvoering hoger zijn..
- e. Er zijn marginale verschillen in de uitvoering van de belastingtaak tussen de gemeente en de RBG. Deze kunnen worden geharmoniseerd.
- f. Er moet een besluit worden genomen over de verschillen in de kwijtscheldingsnormen tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland. Ingeschat is dat het volgen van de ruimere kwijtscheldingsnormen van Delfland de gemeente jaarlijks ca. € 40.000 kost.
- g. De mate waarin de gemeente zeggenschap krijgt in het bestuur van de RBG wordt net als bij de andere deelnemers bepaald aan de hand van het aantal heffingen die over kunnen gaan naar de RBG en de aantallen producten (aanslagen etc.) die daarbij horen. Dit is conform de bepalingen in de bestaande tekst van de gemeenschappelijke regeling.
- h. Bij uittreding komen alle vastgoedgegevens, belastingbestanden en -gegevens weer terug in beheer bij de gemeente.

Inhoudsopgave

1	Managementsamenvatting.....	2
2	Inleiding.....	4
2.1	Aanleiding	4
2.2	Opdracht.....	4
2.3	Indeling van het rapport.....	4
3	Samenwerking in de uitvoering	5
3.1	Visie op samenwerking RBG.....	5
3.2	Visie op samenwerking vanuit Maassluis.....	6
3.3	Het doel van de beoogde samenwerking.....	7
3.4	Voordelen van samenwerking in de uitvoering.....	7
4	Omvang van het onderzoek	9
5	Beschrijving taakuitvoering gemeente en RBG	12
5.1	Taken en processen	12
5.2	Kwaliteit van de WOZ-administratie	12
5.3	Kengetallen belastingen RBG en Maassluis.....	13
5.4	Verschillenanalyse belastingprocessen en -soorten	13
5.5	Personele kosten in de huidige situatie bij de RBG en de gemeente	14
5.6	Overige kosten in de huidige situatie bij RBG en Maassluis	15
6	Toekomstige situatie.....	16
6.1	Personelekosten in het geval van toetreding van Maassluis	16
6.2	Kwijtschelding.....	19
6.3	Rolverdeling en eigenaarschap Maassluis en de RBG	19
6.4	Uittredingsbepalingen	21
6.5	Eigenaarschap.....	22
7	Transitieproces en transitiekosten	23
7.1	Overdracht van de taken	23
7.2	Besluitvormingsproces en kosten.....	23
7.3	Initiële transitiekosten	24
7.4	Personele transitie.....	24
8	Conclusies	25
9	Bijlagen.....	26
9.1	Bijlage 1: Verschillenanalyse belastingen en processen	26
9.2	Bijlage 2: Inventarisatie te harmoniseren onderwerpen uitvoeringsbeleid	27
9.3	Bijlage 3: Rol en taken accounthouder	28

2 Inleiding

Op 18 september 2025 hebben de gemeente Maassluis (hierna: de Gemeente) en de gemeenschappelijke regeling de Regionale Belasting Groep (hierna: de RBG) een intentieverklaring ondertekend waarin zij onderling overeenkomen om de intentie uit om de mogelijkheid van een toetreding van de Gemeente tot de gemeenschappelijke regeling RBG per 1 januari 2027 nader te onderzoeken. In dit rapport wordt dat onderzoek beschreven. Het rapport dient als handvat ter voorbereiding van besluitvorming over een mogelijke de toetreding van de Gemeente tot de RBG.

2.1 Aanleiding

Zoals vele gemeenten heeft ook Maassluis te maken met een bezuinigingsopdracht, in het zicht van het ravijnjaar. Daarnaast heeft de Gemeente bij de uitvoering van de belastingtaken te maken met een klein team. Dat zorgt voor kwetsbaarheid, omdat onderbezetting dreigt die moeilijk op te vangen is op de arbeidsmarkt, en is er minder ruimte voor innovatie.

Om die redenen is de Gemeente op zoek naar mogelijkheden om te bezuinigen, die mogelijk met een de kwetsbaarheid van het belastingproces verminderen en die toch de uitvoering van het proces waarborgen. Toetreding tot de RBG kan voor de Gemeente een oplossing zijn en voor klanten één aanspreekpunt. Andersom kan toetreding van Maassluis voor de RBG leiden tot schaalvoordelen, waarmee de deelname voor de huidige deelnemers goedkoper kan worden. Er lijkt dus sprake te zijn van een win-win situatie. Niettemin moeten deze veronderstellingen goed worden onderzocht.

2.2 Opdracht

Het doel van dit rapport is de relevante informatie te verzamelen die noodzakelijk is een afgewogen besluit te kunnen nemen op bestuurlijk niveau om op ambtelijk niveau de toetreding van de Gemeente tot de RBG uit te werken. Het onderzoek gaat in op:

- a. de gevolgen voor de belastingplichtigen (hierna: klanten);
- b. de financiële effecten voor beide partijen;
- c. de effecten op de formatie van beide partijen;
- d. de bestuurlijke gevolgen van deelname van de Gemeente in de RBG;
- e. de gevolgen bij eventuele latere uittreding van de Gemeente uit de RBG.

2.3 Indeling van het rapport

Om de bestuurlijke besluitvorming over toetreding van de Gemeente tot de RBG mogelijk te maken is in deze rapportage de volgende informatie opgenomen:

- a. het doel van de samenwerking en de voordelen die partijen beogen (hoofdstuk 2);
- b. de omvang van het onderzoek (hoofdstuk 3);
- c. een beschrijving van de taken en kosten van partijen in de huidige situatie (hoofdstuk 4);
- d. een beschrijving van de toekomstige situatie (hoofdstuk 5);
- e. een beschrijving van het toetredingsproces en de daarbij komende kosten (hoofdstuk 6);
- f. een overzicht van de conclusies (hoofdstuk 7).

3 Samenwerking in de uitvoering

In deze paragraaf beschrijven we de achtergrond van de beoogde samenwerking en de kenmerken van beide partijen.

3.1 Visie op samenwerking RBG

De RBG is een gemeenschappelijke regeling in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, opgericht in 2010 als samenwerkingsverband van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en het Hoogheemraadschap van Delfland. Nadien zijn de gemeenten Delft, Schiedam en Vlaardingen toegetreden. De gemeente Zuidplas treedt met ingang van 1 januari 2026 toe. De mogelijke toetreding van de Gemeente is beoogd per 1 januari 2027.

De RBG heeft vanaf het ontstaan, als samenwerkingsverband van twee waterschappen, het oog gehad op uitbreiding van de samenwerking met gemeenten in de verzorgingsgebieden van de beide waterschappen. Samenwerking met gemeenten in de gebieden van de beide waterschappen biedt voordelen in de uitvoering, omdat bepaalde processen 'dubbel' worden gedaan, dus zowel door de beide waterschappen (dus door de RBG) als door de inliggende gemeenten. Samenwerking biedt echter ook voordelen in de richting van klanten; inwoners en bedrijven. Zij krijgen dan namelijk een gecombineerde aanslag en hebben dus één aanspreekpunt voor de belastingen van lokale overheden. Een klant hoeft maar eenmaal te bellen, te betalen, bezwaar te maken of kwijschelding aan te vragen voor al zijn lokale belastingen.

Groei alleen is voor de RBG geen doel op zich, de RBG wil niet groeien om te groeien. Van belang is dat de kwaliteit van de processen en de dienstverlening aan de bestaande deelnemers en aan de klanten te allen tijde gewaarborgd blijft. Toetreding van een gemeente mag niet tot gevolg hebben dat de dienstverlening aan andere deelnemers of klanten daaronder lijdt. Het is echter vanuit maatschappelijk oogpunt wel gewenst, omdat de uitvoeringskosten lager kunnen worden en de klant via één loket wordt geholpen.

De **missie** van de RBG luidt als volgt:

De RBG maakt het mogelijk om het heffen en innen van de lokale belastingen en waardering van objecten op een kwalitatief goede, klantgerichte en doelmatige wijze uit te voeren. De medewerkers van de RBG leveren kwaliteit en hebben oog voor vernieuwing. We hebben aandacht voor maatschappelijke vraagstukken. We doen wat telt en we doen het goed. Met deze missie zorgen we ervoor dat er meer maatschappelijk geld overblijft voor onder meer schoon drinkwater, veilige dijken, het ophalen van grofvuil en het aanleggen van fietspaden. Hiermee draagt RBG bij aan een mooiere, schonere en gezondere leefomgeving van inwoners van in de regio.

Het **visie**document "De RBG 2.0 onderscheidend in Belastingen" vormt voor de periode 2020-2027 de basis voor de uitvoering van de werkzaamheden. De RBG wil onderscheidend zijn op het gebied van heffen en invorderen van lokale belastingen en geeft in dit document aan:

- *Wij sturen op kwaliteit en zijn klantgericht.*
- *Wij willen op een maatschappelijk verantwoorde, eigentijdse en pragmatische wijze onze taak uitvoeren.*
- *Wij hebben bevlogen en vakkundige medewerkers.*
- *Wij optimaliseren de schaalvoordelen van de organisatie door samenwerking met andere belastingsamenwerkingen en stimuleren groei vanuit maatschappelijk oogpunt.*

Klantgedachte:

De RBG geeft aan dat de klant altijd centraal staat. Niet alleen deelnemers, maar ook klanten moeten erop kunnen vertrouwen dat de RBG tijdig de juiste aanslagen oplegt en dat de inning goed verloopt. Het is voor een klantgerichte organisatie een voorwaarde om diensten van een goede kwaliteit te leveren.

Het Klantcontact centrum (KCC) is de centrale schakel tussen organisatie en klant. Contact opnemen met de RBG kan via diverse kanalen. De RBG zet al jaren in op de mogelijkheden die

ontwikkelingen op het gebied digitalisering van dienstverlening bieden. De RBG biedt veel mogelijkheden voor selfservice via digitale diensten en bouwt dit steeds verder uit. Dit alles is wel in evenwicht met de menselijke benadering vanuit maatschappelijk verantwoord invorderen in relatie tot het keurmerk GBO.

Ook blijft de RBG zoeken naar nieuwe, maar betrouwbare methoden. De RBG wil dat klanten snel en deskundig worden geholpen en een positief gevoel overhouden aan contact met de RBG.¹ Daarvoor is een goed beheer van de data noodzakelijk.

Maatschappelijk verantwoord invorderen

Onderdeel van de klantgerichte benadering is dat bureaucratische processen worden vermeden en eenvoudige en toegankelijke oplossingen worden aangeboden aan klanten. Doel hierbij is problematische schuldsituaties te voorkomen of te beëindigen².

De RBG heeft op 30 september 2025 het Keurmerk Geldzorgenbewuste Organisatie ontvangen. De RBG hanteert het principe van "Warm Incasseren", dit houdt in dat zij rekening houdt met wat mensen kunnen betalen. Het menselijk contact is uiterst belangrijk voor de RBG. Ze zoekt samen met de klant naar een oplossing, wanneer iemand zijn/haar gemeente- of waterschapsbelasting niet kan betalen.

De RBG investeert steeds in de vakkundigheid van medewerkers en in de bevoegdheid van medewerkers. De medewerkers staan centraal, omdat die een voorwaarde zijn om tevreden klanten en deelnemers te hebben. De RBG wil een aantrekkelijke werkgever zijn die medewerkers een uitdagende werkomgeving biedt. Onderdeel hiervan is het "Warm Werkgeverschap". De RBG praat open over geldzorgen binnen de eigen organisatie. Medewerkers kunnen hulp krijgen als dat nodig is. Ook dit is een getoetst onderdeel van het Keurmerk Geldzorgenbewuste Organisatie.

Samenwerking

De RBG werkt waar mogelijk samen met andere belastingorganisaties. Zo kunnen bepaalde kosten gezamenlijk worden gedragen en kunnen best practices worden gedeeld. De RBG werkt ook samen met de Gemeente op het gebied van de BAG. De RBG bepaalt, in het kader van de WOZ, de oppervlakte van woningen. Die levert de RBG kosteloos terug aan de gemeenten, waardoor de deelnemende gemeenten dit onderdeel van de BAG-werkzaamheden zelf niet meer uitvoeren. Hierover zijn werkafspraken opgesteld met de deelnemende gemeenten, over de tijdigheid en de manier van levering.

3.2 Visie op samenwerking vanuit Maassluis

De Gemeente ligt in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap van Delfland. Daarom is de Gemeente voor de RBG in beginsel een gewenste samenwerkingspartner. Van belang is dat de gemeente, net als de RBG, op kwalitatief hoog niveau haar belastingtaken uitvoert. Kwaliteitsverbetering is daarom voor de Gemeente niet de eerste drijfveer om samenwerking te onderzoeken.

De gemeente heeft echter, zoals veel gemeentelijke organisaties, te maken met financiële uitdagingen in het zicht van het ravijnjaar en met personele uitdagingen. Dat kan invloed hebben op de continuïteit van het belastingproces, zodat kwaliteitsverlies in de toekomst toch op de loer kan liggen. De gemeente heeft zich daarom, mede gelet op het programma Maassluis in Balans, georiënteerd op samenwerking op het gebied van belastingen. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met de RBG, om ambities en kwaliteitseisen met elkaar te vergelijken. Voor de Gemeente is de bestuurlijke autonomie en de herkenbaarheid in de richting van de klant van groot belang. Dit is ook opgenomen in de intentieverklaring.

¹ Zie bijvoorbeeld <https://platformoverheid.nl/rbg-klantgerichtheid-op-hoog-niveau/>

² Een problematische schuldsituatie is de situatie waarin het is te voorzien dat een natuurlijk persoon redelijkerwijs niet zal kunnen voortgaan met het betalen van schulden, of waarin deze heeft opgehouden te betalen.

3.3 Het doel van de beoogde samenwerking

Op 18 september 2025 is de intentieverklaring ondertekend. In de intentieverklaring is op dit punt opgenomen:

Artikel 2 Doelstellingen

1. *Mogelijke deelname van de gemeente aan de RBG kent de volgende doelstellingen:*
 - a. *het uitbesteden van belastingtaken van de Gemeente aan de RBG;*
 - b. *het vergroten van efficiency, de effectiviteit, kwaliteit en continuïteit bij de uitvoering van de belastingprocessen en ook het ontzorgen van de inwoners, bedrijven en deelnemende organisaties*
 - c. *door middel van het uitbesteden van belastingtaken er een structureel financieel voordeel ontstaat voor de huidige deelnemers van de RBG (of in ieder geval geen nadeel).*

Artikel 3

Behoud van autonomie op het gebied van belastingbeleid (tariefstelling/verordeningen etc.) en herkenbaarheid als deelnemende gemeente blijven na toetreding gewaarborgd. Hierbij wordt gestreefd het beleid met de overige deelnemers van de RBG af te stemmen en waar mogelijk te uniformeren.

Bij een mogelijke samenwerking geldt dus als uitgangspunt dat de Gemeente autonoom is en blijft op het gebied van de belastingverordeningen en belastingbeleid. Het is en blijft aan de raad om de kaders te scheppen van de belastingheffing en de tarieven vast te stellen.

Een ander uitgangspunt is dat gemeente voor haar klanten ten allen tijde herkenbaar blijft.

Wel streven zowel de Gemeente als de RBG ernaar de uitvoering van de verordeningen en het daarbij behorende uitvoeringsbeleid zoveel mogelijk te harmoniseren en indien mogelijk te uniformeren. Dit leidt tot een kostenbesparing voor alle deelnemers en zorgt ook voor minder fouten in het proces.

3.4 Voordelen van samenwerking in de uitvoering

Als gemeenten en waterschappen samenwerken, dan kan dat op verschillende niveaus voordelen met zich meebrengen; voor de gemeente en het waterschap, maar ook voor de klant.

Gemeenten en waterschappen

Omdat de belastingprocessen die gemeenten en waterschappen uitvoeren voor een groot deel gelijk zijn, leidt samenwerking tot schaalvoordeel. Een groot deel van de processen kan worden geïntegreerd. Denk hierbij aan:

- bijhouden van gegevens over objecten
- bijhouden van eigenaren en gebruikers van objecten
- behandeling van bezwaarschriften van eigenaren en gebruikers
- invordering en dwanginvordering van belastingaanslagen
- verwerking van betalingsverkeer
- behandeling van kwijtscheldingsverzoeken; minnelijke en wettelijke schuldhulpverlening
- klantcontact, balie en kas.

Ook doet zich bij een gecombineerde aanslagoplegging een materieel voordeel voor: minder kosten voor belastingapplicaties, kosten landelijke voorzieningen, bankkosten, drukwerk, porto etc. Wij verwijzen naar Bijlage 1 voor een overzicht van de processen. Omdat de Gemeente en het waterschap dezelfde klanten kennen, is samenwerking qua uitvoering van processen relatief eenvoudig te realiseren.

Klant

Ook de klant ondervindt voordeel. Niet in financiële zin, zijn aanslagen worden niet lager. Hij krijgt echter in geval van samenwerking van gemeente en waterschap, nog 'maar' één keer per jaar een

gecombineerde aanslag. Ook heeft hij 'maar' één contactpersoon: de RBG. Hij hoeft zich maar bij één loket te melden en hoeft ook maar één keer te betalen, bezwaar te maken, kwijtschelding aan te vragen of om andere redenen in te loggen of te bellen, dan wel bij één instantie afspraken te maken over het betalen van de aanslag. Dit komt de dienstverlening aan de klant ten goede.

4 Omvang van het onderzoek

Bij het vaststellen van de omvang van het onderzoek naar de samenwerking houden we rekening met de verschillende belastingsoorten en de onderdelen van het belastingproces die daarbij horen, zoals gegevensbeheer, waarderen, heffen en bezwaar en beroep.

We gaan uit van de volgende uiteindelijke kaders van de samenwerking:

- a. de gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van juiste belastingverordeningen. De RBG levert gevraagd (en ongevraagd) advies over het aanpassen van de belastingverordeningen.
- b. het college is verantwoordelijk voor het beleid inzake belastingen. De RBG levert gevraagd (en ongevraagd) advies over het aanpassen van het beleid.
- c. de Gemeente voert zelf de BAG uit. Dit maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek. De RBG levert wel het meetwerk voor de BAG. De RBG voert in het reguliere proces het meetwerk uit voor de WOZ en levert de resultaten gratis terug aan de Gemeente. Dit kan bij de Gemeente de BAG-afdeling ontlasten. Dit gebeurt standaard voor alle gemeentelijke deelnemers.
- d. de regierol en taken van de accounthouder (Bijlage 3).

Een compleet overzicht van de taken die de RBG op dit moment uitvoert voor de deelnemers is opgenomen in het takenregister van de RBG dat onderdeel uitmaakt van de gemeenschappelijke regeling. De RBG verzorgt voor de deelnemers de waardering, heffing en invordering die voortvloeit uit fiscale wetten en verordeningen.

De RBG verzorgt géén verzending en inning van privaatrechtelijke vorderingen. Daarom gaan de heffing en inning van de reinigingsrechten bij een toetreding als taak niet over. Dit wordt op dit moment verzorgd door de debiteurenadministratie van de Gemeente en dit kan zo blijven.

De liggelden voor pleziervaartuigen en de campergelden gaan ook niet over, omdat de uitvoering via een geautomatiseerd systeem (aan/uit-net) gaat. De havengelden, **vaste ligplaats**gelden en bruggelden gaan in beginsel ook niet over. Nader onderzocht wordt of de uitvoering hiervan voor een deel bij het Havenbedrijf Rotterdam kan worden gelegd, die in dit geval een logische partner lijkt.

Over de overgang van de marktgelden wordt ambtelijk nog onderzoek gedaan. Dit wordt in een later stadium uitgewerkt. De RBG kan deze heffing in beginsel wel overnemen.

Voor de BIZ Stadshart geldt dat deze afloopt eind 2026. Deze taak gaat dus alleen over als deze BIZ wordt verlengd, of wanneer er een nieuwe BIZ bij komt, zoals de BIZ De Dijk. Voor de BIZ geldt dat de RBG niet de draagvlakmeting uitvoert, maar wel de aanlevering van de betreffende bijdrageplichtigen aan de Gemeente. De gemeente doet de draagvlakmeting en de communicatie met de bijdrageplichtigen zelf. Na de inwerkingtreding verzorgt de RBG de heffing en inning en de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures.

In het navolgende overzicht worden de huidige belastingtaken van de RBG en de Gemeente getoond, waarbij de heffingen die (beoogd) over gaan groen zijn gekleurd, de heffingen die achter blijven rood en de heffingen die mogelijk overgaan oranje. Te zien is dat de RBG de belastingsoorten die de Gemeente wil inbrengen voor een groot deel al voor de deelnemers gemeenten uitvoert, dan wel, in het geval van Zuidplas, gaat uitvoeren per 2026.

Onderdeel	Delft	Schiedam	Vlaardingen	Zuidplas	Maassluis	HHSK	HHD
OZB-eigendom	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
OZB-gebruik niet-woningen	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Roerende zaakbelastingen	☐	☐	☐	✓	☐	☐	☐
Rioolheffing	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Afvalstoffenheffing	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Reinigingsrecht bedrijven	✓	✓	✓	☐	✓	☐	☐
Hondenbelasting	☐	✓	✓	☐	☐	☐	☐
Forensenbelasting	☐	☐	☐	✓	☐	☐	☐
Toeristenbelasting	☐	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Precariobelasting	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Reclamebelasting	✓	✓	☐	☐	☐	☐	☐
BIZ	☐	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Grafrechten	☐	☐	✓	☐	✓	☐	☐
Havengeld/kadegeld	✓	☐	✓	☐	✓	☐	☐
Bruggeld	☐	☐	☐	☐	✓	☐	☐
Leges	✓	✓	✓	✓	✓	☐	☐
Woonwagengerechten	☐	✓	☐	☐	☐	☐	☐
Woonschepenrechten	☐	✓	☐	☐	☐	☐	☐
Marktgeden	☐	☐	☐	☐	✓	☐	☐
Liggeld/Campergeld	☐	☐	☐	☐	✓	☐	☐
Watersysteemheffing	☐	☐	☐	☐	☐	✓	✓
Wegenheffing	☐	☐	☐	☐	☐	✓	✓
Zuiveringsheffing	☐	☐	☐	☐	☐	✓	✓
Verontreinigingsheffing	☐	☐	☐	☐	☐	✓	✓

³ Toelichting Havengeld/kadegeld, liggeld/campergeld.

Van belang is dat in de intentieovereenkomst is opgenomen:

Artikel 4. Voorstel

1. *Vertegenwoordigers van de Gemeente en de RBG zullen uiterlijk medio april 2026 een uitgewerkt voorstel maken op basis waarvan definitieve bestuurlijke besluitvorming over toetreding van de Gemeente kan plaatsvinden.*
2. *Het voorstel zal zich in eerste instantie richten op toetreding van de Gemeente per 1 januari 2027 en zal onder ander aandacht besteden aan:*
 - o *de besparingen voor de Gemeente,*
 - o *de benodigde groei van de formatie bij de RBG – als gevolg van de overdracht van de taken – en de vacatures die daardoor ontstaan,*
 - o *de bestuurlijke deelname van de gemeente Maassluis in de gemeenschappelijke regeling Regionale Belasting Groep,*
 - o *de Gemeente de zekerheid te geven dat zij bij een toekomstige uittreding van de gemeenschappelijke regeling alle van belang zijnde gegevens rondom de belastingheffing en – inning overgedragen krijgt door de RBG.*
3. *Ten behoeve van de uitwerking van voormeld voorstel wordt zo nodig een extern projectleider ingehuurd. Voor het overige wordt gebruik gemaakt van eigen personeel van Partijen.*

In de intentieovereenkomst is oorspronkelijk gesproken over een uitgewerkt voorstel voor medio april 2026. Rekening houdend met de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 zal een voorstel al begin maart 2026 gereed zijn.

³ Toelichting: Maassluis kent de volgende vier verordeningen:

- I. Binnenhavengeld (voor het gebruik van het water of van werken of inrichtingen)
- II. Zeehavengeld (gebruik van gemeente eigendommen en havenfaciliteiten)
- III. Ligplaatsgeld (voor het hebben van een vaste ligplaats aan een gemeentelijke openbare kade)
- IV. Liggeld pleziervaartuigen (voor het gebruik van de wateren, werken en inrichtingen)

I en II voert het HBR uit en zijn havengeld/kadegeld genoemd, omdat de verordeningen dat beide regelen. III en IV liggeld en campergeld zijn bij elkaar gezet, HBR voert die verordeningen niet uit.

Na het onderhavige onderzoek zal derhalve nog een uitgewerkt voorstel volgen.

5 Beschrijving taakuitvoering gemeente en RBG

In dit hoofdstuk gaan we in op de taken die de Gemeente en de RBG op dit moment naast elkaar uitvoeren en de kosten die daarmee gepaard gaan. Dit is op ambtelijk niveau in kernteams besproken en uitgewerkt.

5.1 Taken en processen

De gemeente en de RBG voeren nagenoeg dezelfde taken en processen uit. Dit betreft o.a.:

- de verwerking van de BRK
- het beheer van de Basisregistratie WOZ
- de permanente marktanalyse (PMA)
- het taxeren van alle WOZ-objecten, woningen en niet-woningen
- het beheer van subjecten (eigenaren en gebruikers)
- het beheer van grondslagen voor alle belastingen
- de aanslagoplegging, heffen, innen, kwijtschelden
- het leggen van vorderingen en beslag
- oninbaar lijden
- contact met schuldhulpverlening
- het behandelen van bezwaar-, beroeps- en verzoekschriften
- het adviseren bij en opstellen van (concept)belastingverordeningen en van (concept)beleidsstukken
- het uitvoeren van de zelfevaluatie voor de Waarderingskamer
- het opstellen van producten voor de P&C cyclus
- applicatiebeheer
- betalingsverkeer
- klantcontact (o.a. balie)
- management, ondersteuning, interne controle, kwaliteitszorg en cybersecurity.

5.2 Kwaliteit van de WOZ-administratie

Zoals weergegeven in hoofdstuk 2, is de kwaliteit van de WOZ-administratie en het belastingproces voor zowel de RBG als de Gemeente van groot belang. Belastingheffing ligt, zeker in tijden van bezuinigingen, onder een vergrootglas. Als de uitvoering niet goed verloopt, lopen deelnemers mogelijk geld mis. Daarmee kan de financiering van de deelnemers min of meer onder druk komen te staan.

Het is niet alleen van financieel belang dat de RBG goed presteert, maar ook in het licht van het aanzien van de Gemeente (en de RBG). De belastingaanslag is het enige moment dat de Gemeente zich jaarlijks aan alle inwoners tegelijk presenteert. Een slechte kwaliteit van belastingheffing straalt op beide organisaties slecht af en zal het vertrouwen in de overheid en daarmee ook de betalingsbereidheid niet ten goede komen. De klant moet er vanuit kunnen gaan dat zijn aanslag klopt.

RBG

De RBG heeft de afgelopen jaren veel ingezet op bedrijfszekerheid. Dit wordt bereikt door gebruik te maken van beproefde methoden en technieken en door investeringen op het gebied van ICT. Ook is steeds ingezet op kwaliteit van de data en processen. De Waarderingskamer heeft dit gewaardeerd met de maximale score van vijf sterren. Van de gemeentelijke aanslagen, waarop de Waarderingskamer toeziet, wordt 99% (tijdig) opgelegd in de eerste twee maanden van het jaar.

Gemeente Maassluis

De kwaliteit van het WOZ-proces van de Gemeente is, aldus de Waarderingskamer, van goede kwaliteit en voldoet daarnaast op alle onderdelen van het WOZ-werkproces aan de gestelde kwaliteitseisen. De gemeente heeft volgens de Waarderingskamer ook voldoende maatregelen getroffen voor adequate aansturing en kwaliteitsbeheersing van de werkzaamheden. Het proces en de kwaliteit is gewaardeerd met vier sterren.

5.3 Kengetallen belastingen RBG en Maassluis

In deze paragraaf gaan we in op de belangrijkste factoren die de hoeveelheid werk en de kosten bepalen op het gebied van belastingen, zoals deze in 2025 gelden voor de deelnemers van de RBG en voor de Gemeente. In de volgende tabel zijn de belangrijkste aantallen weergegeven, die de verdeling tussen de deelnemers inzichtelijk maken.

		Waterschappen	Delft	Schiedam	Vlaardingen	Zuidplas	Maassluis
Processen	Inwoners		110.173	82.232	77.260	48.726	36.436
WOZ	WOZ objecten		58.035	41.875	40.546	24.646	19.021
Heffen	Aanslagregels	3.011.896	357.094	217.819	201.978	93.851	64.106
Innen	Aanslagbiljetten	1.025.932	64.980	48.750	46.333	39.406	20.372
	Kwijtscheldingen	83.400	7.195	4.036	3.946	591	933

Bij het aantal kwijtscheldingen merken wij het volgende op. Zowel de RBG als de Gemeente ontvangen verzoeken om kwijtscheldingen van inwoners van Maassluis. De RBG ontvangt deze voor de waterschapsheffingen van het Hoogheemraadschap van Delfland en de Gemeente voor de eigen heffingen.

De RBG heeft in 2025 1.250 verzoeken gekregen, waarvan er 951 zijn toegewezen en 54 nog in behandeling zijn. De gemeente heeft in 2025 933 verzoeken gekregen, waarvan er 744 zijn toegewezen en 93 nog in behandeling zijn.

De RBG vermoedt dat het hogere aantal verzoeken bij de RBG samenhangt met enerzijds het gemak waarbij de klant bij de RBG een verzoek kan doen en anderzijds het feit dat de vermogensnorm in Maassluis niet verhoogd is. De drempel ligt lager dan bij de Gemeente en de RBG vraagt bij en na de aanvraag minder gegevens op. Wij komen in 6.2 terug op dit onderwerp.

5.4 Verschillenanalyse belastingprocessen en -soorten

Zoals aangegeven is het vaststellen van de verordeningen en het daarin opgenomen tarief de verantwoordelijkheid van de Gemeente zelf. Om de belastingprocessen efficiënt te kunnen uitvoeren, is het op onderdelen wel gewenst om het uitvoeringsbeleid zoveel mogelijk te harmoniseren.

Hierna zijn de belangrijkste verschillen in het uitvoeringsbeleid tussen de Gemeente en de RBG weergegeven. Voor een uitgebreide beschrijving van de overeenkomsten en verschillen per belastingsoort verwijzen wij naar bijlage 1 van dit rapport. Kort samengevat komen de belangrijkste verschillen op het volgende neer:

Onderwerp	
Afvalstoffenheffing	De RBG verleent bij het einde van de belastingplicht door overlijden of verhuizen buiten de gemeente ontheffing per dag, de Gemeente bij verhuizing per maand en bij overige mutaties per peildatum 1 januari.
Kwijtschelding	Het kwijtscheldingsbeleid van de Gemeente loopt uiteen met dat van het Hoogheemraadschap van Delfland. Dit is, gelet op het gecombineerde aanslagbiljet, niet wenselijk. Harmonisatie zou betekenen dat de Gemeente het beleid moet verruimen. Dit brengt kosten met zich mee, ook wanneer er gekozen wordt om niet te harmoniseren
Automatische incasso (AIC)	Voor de precariobelasting, de leges en de toeristenbelasting is bij de Gemeente geen AIC mogelijk. Dit is, gelet op het gecombineerde aanslagbiljet, wel wenselijk. ⁴

De RBG houdt in beginsel met alle gemeentelijke bijzonderheden in de zin van maatstaven, tariefstructuren of vrijstellingen binnen de heffingen rekening. Er zijn maar weinig verschillen in de uitvoering van de belastingprocessen. Het belangrijkste verschil betreft het kwijtscheldingsbeleid. Dit is een belangrijk aandachtspunt bij de toetreding, waarop wij in 6.2 terugkomen.

5.5 Personele kosten in de huidige situatie bij de RBG en de gemeente

De gemeente en de RBG hebben beide de kosten en bezetting in beeld gebracht. Voor de kosten is steeds uitgegaan van de begroting 2026 van de RBG en de conceptbegroting 2026 van de Gemeente. Opgemerkt wordt dat de formatie van de RBG is aangepast aan de situatie na 1 januari 2026 (toetreding Zuidplas) en de bezetting van 104,02 nog is gebaseerd op de situatie in september 2025 (formatie 112,7).

Onderdeel	RBG (incl Zuidplas)		RBG (excl Zuidplas) Maassluis	
	formatie	bezetting	formatie	bezetting
Belastingen	116,7	104,02	5,21	5,21

De personele kosten zijn berekend door de inschalingskosten op het maximum van de schaal (inclusief eventuele persoonlijke toelagen) te vermenigvuldigen met de bij die schalen horende formatie. De berekende personele kosten voor de taakuitvoering zijn in onderstaande tabel weergegeven. De personele kosten (lonen en premies) vormen het grootste deel van de kosten van de uitvoering van de belastingtaak.

Onderdeel	RBG		Maassluis	
Belastingen	€	10.770.000	€	489.000

⁴ De aanpassing vormt voor de gemeente Maassluis geen belemmering

5.6 Overige kosten in de huidige situatie bij RBG en Maassluis

Naast personele kosten zijn ook de inhuurkosten, materiële lasten, ICT kosten, en kapitaallasten opgevraagd. De resultaten hiervan zijn in de volgende tabel toegevoegd aan de personele lasten.

Kostensoort	RBG (incl. BTW)	Maassluis (excl. BTW)
Personeelslasten inclusief opleiding	€ 11.218.000	€ 489.000
Inhuurkosten	€ 952.000	€ 58.000
WOZ-kosten	€ 2.263.000	€ 39.000
Materiële lasten	€ 3.128.000	€ 32.000
ICT kosten	€ 2.369.000	€ 60.000
Overige indirecte lasten	€ 3.090.000	€ 90.000
SUBTOTAAL	€ 23.020.000	€ 768.000
Saldo overige kosten en opbrengsten:	€ -5.813.000	€ -26.000
-		
TOTAAL	€ 17.207.000	€ 742.000

Bij deze cijfers wordt het volgende opgemerkt:

- De RBG gebruikt het budget voor de inhuur vooral als flexibele schil. Er wordt vooral ingehuurd bij piek werkzaamheden, zoals de permanente marktanalyses en herwaarderingen van woningen en niet-woningen, bezwaar- en beroep afhandeling en het innen van dwanginvorderingen (voor de RBG) en bij het klantcontactcentrum bij pieken in het telefoonaanbod.
Maassluis gebruikt het budget voor de inhuur als flexibele schil bij piekwerkzaamheden voor bezwaren en kwijtschelding gemeentelijke belastingen.
- De kostensoort WOZ-kosten, bij de RBG, betreffen alleen de kosten die de waterschappen betalen voor het gebruik van de WOZ-waarde voor de grondslag van de watersysteemheffing gebouwd. Deze kosten worden vanzelfsprekend alleen aan de waterschappen toegerekend.
- De materiële lasten betreffen bij de RBG onder ander accountantskosten, huur, proceskostenvergoedingen, kosten voor toepassingen zoals MijnOverheid.nl, Kadaster, Cyclomedia, etc.
De WOZ-kosten en materiële lasten betreffen bij Maassluis de kosten voor de aanslagen, 1^e aanmaningen, Kadaster, proceskostenvergoeding. Waarderingskamer. Landelijke Voorziening, Belastingpagina, MijnOverheid.nl, Cyclomedia etc.
- De ICT-lasten betreffen bij de Gemeente de kosten van de VRiS-applicatie. Het bedrag is dat van 2025. De algemene lasten voor ICT maken onderdeel uit van de overige indirecte lasten.
- De opbrengsten worden vooral gerealiseerd door de invordering in eerste aanleg (aanmaningen) en de dwanginvordering (dwangbevelen e.v.).

6 Toekomstige situatie

In de onderzochte toekomstige situatie treedt de Gemeente toe tot de RBG en voert de RBG de meeste belastingtaken uit voor de Gemeente. In dit hoofdstuk worden de kosten van de nieuwe situatie beschreven.

6.1 Personeelskosten in het geval van toetreding van Maassluis

Wanneer de in hoofdstuk 3 genoemde taken voor de Gemeente door de RBG worden uitgevoerd, wijzigt de benodigde personele capaciteit bij beide partijen als volgt:

Onderdeel	RBG		Maassluis	
	formatie	bezetting	formatie	bezetting
Belastingen	118,7 (+2,0)	Nader te bepalen	3,54 (-/-1,67)	3,54 (-/-1,67)

De formatie bij de RBG groeit met 2 fte. De bezetting wordt nog nader bepaald. De gedachte hierbij is "mens volgt werk". Na samengaan zal er bij de RBG een tijdelijke vacaturestop van 2 à drie maanden worden ingevoerd om te bepalen welke mensen vanuit Maassluis de verstep willen en kunnen maken naar de RBG, waarbij de medewerkers van Maassluis dus uitdrukkelijk voorrang krijgen.

In Maassluis werkt 5,21 fte aan de belastingtaken die mogelijk naar de RBG overgaan. Daarnaast werkt in Maassluis ca. 1,36 fte aan de overige heffingen en belastingen (afvalstoffenheffing, rioolrechten, lijkbezorgingsrechten, overige belastingen, etc.). Indien 1,67 fte overgaat naar de RBG, wordt in beginsel 3,54 fte bij de Gemeente boven formatief. Deze functionarissen zullen nog marginaal met belastingen bezig zijn. De vacatures worden op termijn niet meer ingevuld bij ontslag, pensionering, etc. om zo op langere termijn de besparing te realiseren. Een aantal zal mogelijk een andere functie vinden binnen de Gemeente of bij de RBG. Maar mogelijk blijft een aantal boven formatief en wordt daar dus niet direct een besparing gerealiseerd.

De personele kosten vormen het merendeel van de aan de belastingtaak toe te wijzen kosten. Naast de personele kosten worden voor de uitvoering van de belastingtaken materiële lasten (vooral voor ICT), kapitaallasten en overige indirecte lasten gemaakt. Het financiële effect van de toetreding van de Gemeente bij de RBG is als volgt (bedragen hebben betrekking op het primaire begrotingsjaar 2026, bedragen in miljoenen euro's, **inclusief BTW**):

Kostensoort (incl BTW)	RBG		RBG inclusief Maassluis	
Personeelslasten inclusief opleiding	€	11.218.000,00	€	11.395.000,00
Inhuurkosten	€	952.000,00	€	952.000,00
Woz-kosten	€	2.263.000,00	€	2.278.000,00
Materiële lasten	€	3.128.000,00	€	3.128.000,00
ICT kosten	€	2.369.000,00	€	2.395.000,00
Overige indirecte lasten	€	3.090.000,00	€	3.131.000,00
SUBTOTAAL	€	23.020.000,00	€	23.279.000,00
Saldo overige kosten en opbrengsten	€	-5.813.000,00	€	-5.838.000,00
TOTAAL	€	17.207.000,00	€	17.441.000,00

Bijdrage voor belastingtaken RBG

De deelnemersbijdrage aan de RBG is gebaseerd op een kostenverdeelsleutel, waarin elke deelnemer wordt belast met het aandeel van de werkzaamheden die de RBG voor die deelnemer verricht

in de vijf hoofdprocessen. De verdeelsleutel is gebaseerd op:

Kosten WOZ:	Aantal WOZ-objecten
Kosten Heffen:	Aantal aanslagregels
Kosten Innen:	Aantal aanslagbiljetten
Kosten Kwijtschelding:	Aantal kwijtscheldingsverzoeken
Kosten Klanteninformatie:	Aantal aanslagbiljetten

Uitgangspunt is verder dat de kosten voor klanteninformatie volledig worden toegerekend aan de waterschappen en de gemeenten Delft, Vlaardingen en Schiedam.

De kosten van de WOZ worden toegerekend aan de gemeenten, behalve de kosten die de waterschappen betalen voor het gebruik van de WOZ-waarde voor de grondslag van de watersysteemheffing gebouwd. Deze kosten worden vanzelfsprekend alleen aan de waterschappen toegerekend.

De bijdrage van de Gemeente in de begroting van de RBG wordt geraamd op € 590.000 (**dit is een bedrag inclusief btw**). De RBG kan, vanwege de koppeling aan de Waterschapswet, geen BTW verrekenen. De begroting en de geraamde bijdragen van de deelnemers is derhalve inclusief BTW opgenomen. De gemeentelijke deelnemers kunnen via opgave doorschuif BTW de bijdrage deels compenseren.

In het bedrag van € 590.000 is niet betrokken het bedrag dat de Gemeente aan door te schuiven btw kan compenseren bij het BTW-compensatiefonds. Op basis van de begroting 2026 van de RBG is de raming dat een bedrag van € 45.000 door de Gemeente kan worden gecompenseerd, waardoor de geraamde netto bijdrage voor de deelname in de RBG € **545.000** bedraagt. Dit leidt tot het volgende overzicht:

Totale kosten RBG en Maassluis huidige situatie vs. nieuwe situatie

Kostensoort	Huidig	Nieuw inclusief bijdrage Maassluis	Vershil
RBG (bedrag incl. BTW)	€ 17.207.000	€ 17.441.000	
Gemeente Maassluis (excl. BTW)	€ 742.000		
Gemeente Maassluis (inschatting BTW)	€ 45.000		
Totale gezamenlijke kosten incl. BTW	€ 17.994.000	€ 17.441.000	€ -553.000

Totale kosten Maassluis huidige situatie vs. nieuwe situatie

Kostensoort	Huidig	Nieuw: bijdrage in de RBG	Vershil
Gemeente Maassluis (excl. BTW)	€ 742.000	€ 545.000	€ -197.000
Gemeente Maassluis (inschatting BTW)	€ 45.000	€ 45.000	
Totale kosten incl. BTW	€ 787.000	€ 590.000	€ -197.000

Berekening voordeel RBG-deelnemers en Maassluis nieuwe situatie

Kostensoort (incl BTW)	Huidig	Nieuw inclusief-bijdrage Maassluis	Vershil
Totaal gezamenlijke kosten Maassluis en de huidige deelnemers RBG	€ 17.994.000	€ 17.441.000	€ -553.000
Voordeel bestaande deelnemers RBG			€ -356.000
Voordeel Maassluis na toetreding RBG			€ -197.000

In de tabellen is te zien, dat de kosten voor de uitvoering van de belastingtaken inclusief de uitvoering voor de Gemeente bij de RBG zullen dalen met € 553.000, en dat de kosten voor de uitvoering van de belastingtaken bij de Gemeente in beginsel dalen (met € 197.000).

In de nieuwe situatie is de opbouw van de kosten voor de Gemeente uiteraard wezenlijk anders; het grootste deel van de kosten bestaan in de nieuwe situatie grotendeels uit de bijdrage aan de RBG. De deelnemersbijdrage zal - bij een gelijkblijvend takenpakket - in meerjarig perspectief normaal gesproken alleen stijgen op basis van de loon- en prijsindex. Echter, indien 3,54 fte bij de gemeente achterblijft, wordt op dat punt niet direct een besparing gerealiseerd. Dit geldt ook voor de indirecte kosten. Denk hierbij aan huisvesting, leidinggevend, publieksbalie, personeelsrestaurant, telefonie en andere overhead.

Ook blijft de gemeente de eerste periode nog verantwoordelijk voor de heffing, inning en afhandeling van bezwaren/beroepen over de jaren tot en met 2026.

Overblijvende personele capaciteit bij de gemeente

In de mogelijk toekomstige situatie waarbij de Gemeente de taken heeft overgedragen aan de RBG, zal er binnen de Gemeente zowel beleidscapaciteit nodig blijven (de beleidsmatige bevoegdheden blijven het domein van de bestuursorganen van de deelnemers) als een aanspreekpunt voor de RBG nodig zijn. Dit aanspreekpunt wordt meestal ingevuld door een accounthouder, een regiefunctionaris of een adviseur verbonden partijen. Hiervoor wordt binnen de Gemeente een capaciteit van circa 0,6 fte geraamd.. Een voorzet voor de taken van de accounthouder is opgenomen in Bijlage 3.

6.2 Kwijtschelding

In de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen Maassluis 2021 is bepaald dat (slechts) kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing. De gemeente heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de kwijtscheldingsnormen te verruimen. Het Hoogheemraadschap van Delfland maakt gebruik van de verruimde vermogensgrens bij de kwijtschelding van € 2.000. Als de Gemeente dit zou overnemen, dan betekent dat een stijging in het aantal toewijzers bij de kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing.

De gemeente heeft deze kosten in 2023 laten inschatten door Involon. Involon kwam toen op een schatting van € 85.000.

De RBG heeft een eigen onderzoek gedaan, gebaseerd op de volgende aantallen uit de belastingapplicatie. Bij de kwijtschelding voor de postcodes van de Gemeente zijn in de afgelopen jaren de volgende aantallen kwijtschelding verleend voor de watersysteemheffing gebruikersdeel van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Rijlabels	Aantal van KWSVERZOEKNR
2021	1015
2022	942
2023	1025
2024	1004
2025	951

De laatste verruiming is ingegaan per 1 januari 2023. De stijging betreft 83 verzoeken die zijn toegewezen. Dit zal zijn oorzaak hebben in de verruiming. Dit heeft een financieel gevolg van ca. € 45.000 (begroting 2026)

De RBG hanteert het principe van maatschappelijk verantwoord invorderen. Concreet betekent dit dat de psychologische drempel voor het aanvragen van kwijtschelding voor klanten die hier daadwerkelijk recht op hebben vaak lager is, hetgeen resulteert in een hoger aantal toewijzingen. De extra lasten welke worden geschat op c.a. € 40.000 zijn echter wel rechtstreeks verbonden aan klanten die daadwerkelijk recht op kwijtschelding hebben, maar in het verleden niet tot een geslaagde aanvraag kwamen.

De verschillen in de resultaten van beide onderzoeken moeten nader worden onderzocht. De gemeente kan het uiteindelijke bedrag verrekenen in het tarief voor de afvalstoffenheffing. Dit heeft dan wel tot gevolg dat het tarief voor de andere klanten iets stijgt. Er zijn ook andere opties, zoals o.a. het percentage van kwijtschelding te verlagen naar 90% van de afvalstoffenheffing in plaats van de nu gehanteerde 100%. Dit zijn politieke keuzes.

6.3 Rolverdeling en eigenaarschap Maassluis en de RBG

In deze paragraaf gaan we in op de invulling van de eigenaars- en opdrachtgeversrol van de deelnemers in de RBG.

Rechtsvorm

De RBG heeft de juridische vorm van een gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In een openbaar lichaam zijn onder andere de bevoegdheidsverdeling, de besluitvormingsstructuur, het toezicht, de begroting en jaarrekening, toetreding en uittreding en openbaarheid goed gewaarborgd; zeker voor een publiekrechtelijke taak als belastingheffing en -inning en de uitvoering van de Wet WOZ. Kenmerkend voor het openbaar lichaam is dat het een rechtspersoon is en dat het daardoor zelfstandig kan deelnemen aan het rechtsverkeer en zelfstandig personeel kan aannemen. De gezagsverhouding en aansturing is

geregeld in een algemeen bestuur (AB), dat bestaat uit leden van de colleges van de deelnemende organisaties. Het AB kiest uit haar midden een dagelijks bestuur (DB) en een voorzitter.

De deelnemers dragen alle bevoegdheden, die samenhangen met de uitvoering van het heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de Wet WOZ, over aan de RBG. Het betreft zoals gezegd de uitvoerende bevoegdheden, omdat de vaststelling van de verordeningen en de beleidsmatige bevoegdheden het domein zijn en blijven van de deelnemers, in dit geval van de Gemeente.

Stemverhouding

De invloed die de deelnemers kunnen uitoefenen op de besluitvorming vertaalt zich in zeggenschap in het algemeen bestuur. Bij het bepalen van de stemverhouding is de kostenverdeelsleutel voor de begroting uitgangspunt en tevens de geldende afspraak dat de beide waterschappen evenveel zeggenschap hebben. Op deze wijze wordt tegemoet gekomen aan het belang van ieder van de deelnemers in de RBG, uitgedrukt in hun bijdrage aan de begroting. Na toetreding van de Gemeente zijn de aandelen van de deelnemers als volgt:

Deelnemer	Huidig aandeel in mln. € (B2026) na actualisatie kentallen	Huidig aandeel % (B2026) na actualisatie kentallen	Aandeel in mln. € met Maassluis (B2027)	Aandeel % met Maassluis (B2027)
Gemeente Delft	€ 2,11	12,3%	€ 2,08	12,1%
Gemeente Schiedam	€ 1,46	8,5 %	€ 1,44	8,4%
Gemeente Vlaardingen	€ 1,42	8,3%	€ 1,41	8,0%
Gemeente Zuidplas	€ 0,82	4,7%	€ 0,81	4,7%
Gemeente Maassluis			€ 0,59	3,4 %
Waterschappen	€ 11,41	66,3%	€ 11,11	63,4%
TOTAAL	€ 17,21	100%	€ 17,44	100%

Voor de bepaling van het aantal stemmen dat een vertegenwoordiger namens zijn college heeft - zijn de percentages van de kostenaandelen afgerond. Daarmee ontstaat de volgende verdeling van de stemmen over de leden van het Algemeen Bestuur:

- Het lid namens het dagelijks bestuur van het waterschap heeft 16 stemmen (samen hebben de waterschappen 64 stemmen, elk waterschap heeft 32 stemmen, want 2 AB-leden)
- Het lid namens het college van B&W van de gemeente Delft heeft 12 stemmen
- Het lid namens het college van B&W van de gemeente Vlaardingen heeft 8 stemmen
- Het lid namens het college van B&W van de gemeente Schiedam heeft 8 stemmen
- Het lid namens het college van B&W van de gemeente Zuidplas heeft 5 stemmen
- Het lid namens het college van B&W van de gemeente Maassluis heeft 3 stemmen.

In totaal zijn dit 100 stemmen. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen, tenzij in de regeling uitdrukkelijk anders is bepaald. In de praktijk streeft het AB in alle situaties naar unanimiteit in de besluitvorming.

Samenstelling bestuursorganen

Algemeen bestuur

Omdat wettelijk is bepaald dat het dagelijks bestuur moet bestaan uit minimaal drie leden (inclusief de voorzitter) is er voor gekozen om het algemeen bestuur in ieder geval te laten bestaan uit

meer dan zes leden, om te voorkomen dat het dagelijks bestuur 'de meerderheid' heeft in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zal daarom bestaan uit 9 leden; te weten:

- 2 leden namens het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap van Delfland
- 2 leden namens het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
- 1 lid namens het college van B&W van de gemeente Delft
- 1 lid namens het college van B&W van de gemeente Vlaardingen
- 1 lid namens het college van B&W van de gemeente Schiedam
- 1 lid namens het college van B&W van de gemeente Zuidplas
- 1 lid namens het college van B&W van de gemeente Maassluis

De bestuursamenstelling en stemverhouding binnen het algemeen bestuur is opgenomen in artikel 7 respectievelijk artikel 11 van de GR RBG, die zal moeten worden aangepast.

Dagelijks bestuur

Het wettelijke minimum voor het aantal leden van het dagelijks bestuur is bepaald op 3 leden inclusief de voorzitter. Een groter aantal bestuurszetels is gezien de omvang van het algemeen bestuur ook niet noodzakelijk. De leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter worden gekozen door en uit het midden van het algemeen bestuur.

Het aantal leden van het dagelijks bestuur blijft gehandhaafd op 3 leden, waarbij 2 leden gekozen worden uit het midden van de beide waterschappen en 1 lid uit het midden van de gemeenten. Het is aan het algemeen bestuur om de leden van het dagelijks bestuur aan te wijzen.

Besluitvorming op basis van unanimiteit

Er is een aantal onderwerpen waarbij bestuurlijke belangen een rol van betekenis spelen:

- Vaststelling van de begroting, de financiële bijdrage van de deelnemers en de jaarrekening
- Toetreding van nieuwe deelnemers tot de gemeenschappelijke regeling
- Wijziging van de gemeenschappelijke regeling
- Opheffing van de gemeenschappelijke regeling

Gezien het bestuurlijk belang van deze onderwerpen worden besluiten daarover genomen op basis van unanimiteit. De zeggenschapsverdeling zoals die tot uitdrukking komt in de hierboven beschreven stemverhouding moet in samenhang gezien worden met de besluitvorming op basis van unanimiteit bij genoemde bestuurlijk relevante onderwerpen.

6.4 Uittredingsbepalingen

In de tekst van de gemeenschappelijke regeling RBG zijn de artikelen 41 tot en met 45 gewijd aan de procedure die wordt gevolgd in geval van uittreding van een deelnemer. Samengevat geldt bij uittreding dat partijen in goed overleg met elkaar de uittreding organiseren, waarbij:

- het verzoek tot uittreding twee jaar van tevoren moet zijn ontvangen door de RBG
- er een uittredingsplan wordt opgesteld waarin de gevolgen van de uittreding worden geregeld. Het uittredingsplan wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld.
- als onderdeel van het uittredingsplan een berekening van de uittreedsom wordt gemaakt. De RBG brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten in rekening inclusief een risico-opslag van 10% onder aftrek van eventuele baten en de waarde van de formatie die de uittredende gemeente overneemt.

De overige bepalingen over de uittreding zijn voornamelijk procedureel van aard.

6.5 Eigenaarschap

In artikel 6 van de GR RBG is bepaald dat de bevoegdheden voor de heffing en invordering en de uitvoering van de Wet WOZ aan de GR worden overgedragen. Deze bevoegdheden worden middels delegatie in de GR gebracht. In art. 10:13 Awb is hierover bepaald:

"Onder delegatie wordt verstaan: het overdragen door een bestuursorgaan van zijn bevoegdheid tot het nemen van besluiten aan een ander die deze onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent."

Concreet betekent het inbrengen van de bevoegdheden in de GR middels delegatie, dat de overgedragen bevoegdheden de bevoegdheden van de RBG zijn geworden en dat de deelnemers deze niet meer zelf kunnen uitoefenen. De RBG is daarmee 'eigenaar' van alle belastinggegevens. Dit geldt ook voor de gegevens in het kader van de Wet WOZ.

De RBG heeft, naast een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter, ook een heffingsambtenaar, een WOZ-ambtenaar, een invorderingsambtenaar en heffings- en invorderingsambtenaren⁵ (hierna: de ambtenaren). Deze ambtenaren hebben een eigen geattribueerde bevoegdheid. Op grond van art. 10:22 Awb kan het Dagelijks Bestuur van de RBG een ambtenaar per geval of in het algemeen instructies geven over de geattribueerde bevoegdheid.

Dat laat onverlet dat, indien de Gemeente uittreedt en dus de delegatie als het ware intrekt, de heffingsambtenaar en andere ambtenaren die het college van de Gemeente dan zelf aanwijst, weer eigenaar worden van de gegevens. Met de RBG moeten dan afspraken worden gemaakt over de afhandeling van zaken voor oude jaren. Dat geldt overigens zowel bij uittreding als bij toetreding.

⁵ De heffingsambtenaar is, kort gezegd, heffingsambtenaar van de RBG (in de zin van de artikelen 232, vierde lid, onder a, Gemeentewet en art. 124, vijfde lid, onder a, Waterschapswet). De heffingsambtenaar is tevens de WOZ-ambtenaar in de zin van artikel 1, tweede lid, Wet WOZ. De invorderingsambtenaar is, kort gezegd, invorderingsambtenaar van de RBG (in de zin van de artikelen 232, vierde lid, onder b, Gemeentewet en art. 124, vijfde lid, onder b, Waterschapswet). Ook zijn de medewerkers van de RBG aangewezen als heffings- en invorderingsambtenaar van de RBG (in de zin van de artikelen 232, vierde lid, onder c, Gemeentewet en art. 124, vijfde lid, onder c, Waterschapswet).

7 Transitieproces en transitiekosten

In dit hoofdstuk beschrijven we de zaken die samenhangen met de overdracht van de taken, het personeel, de zeggenschap en de data.

7.1 Overdracht van de taken

Omdat de RBG in de Gemeente reeds de waterschapsbelasting oplegt en int, is een aantal bronbestanden reeds beschikbaar bij de RBG. Voor de WOZ-administratie is de Gemeente verantwoordelijk voor wat betreft de aanlevering van complete en juiste object- en subjectgegevens. Bij de overdracht van de taken is het uitgangspunt 'schoon door de poort'. Dit betekent in de praktijk dat de WOZ-data compleet en juist beschikbaar moet zijn, voordat de toetredingsvoorbereidingen van start kunnen gaan.

De gemeente en de RBG onderkennen de volgende aandachtspunten:

- a. de RBG heeft reeds de beschikking over de toegekende oppervlakten binnen de Gemeente.
- b. ten behoeve van een efficiënte uitvoering van de belastingprocessen na toetreding is het wenselijk om het uitvoeringsbeleid zoveel mogelijk te harmoniseren. De gemeente en de RBG zullen gezamenlijk optrekken om over de verschillen in het uitvoeringsbeleid (zoals opgenomen in bijlage 2) harmonisatievoorstellen te doen.
- c. er moeten afspraken worden gemaakt over de afdoening van 'oude jaren', waarvan de heffing en de inning nog niet volledig is afgerond.

Met deze aandachtspunten wordt tijdens de implementatie rekening gehouden.

7.2 Besluitvormingsproces en kosten

Op basis van dit onderzoek beslist het college van de Gemeente in overleg met de RBG of zij een verzoek tot toetreding indient bij het bestuur van de RBG en zo ja wanneer deze toetreding, gelet op de uitkomsten van dit onderzoek, het beste kan plaatsvinden. In de intentieovereenkomst is opgenomen:

Artikel 4. Voorstel

1. *Vertegenwoordigers van de Gemeente en de RBG zullen uiterlijk medio april 2026 een uitgewerkt voorstel maken op basis waarvan definitieve bestuurlijke besluitvorming over toetreding van de Gemeente kan plaatsvinden.*
2. *Het voorstel zal zich in eerste instantie richten op toetreding van de Gemeente per 1 januari 2027 en zal onder ander aandacht besteden aan:*
 - o *de besparingen voor de Gemeente,*
 - o *de benodigde groei van de formatie bij de RBG – als gevolg van de overdracht van de taken – en de vacatures die daardoor ontstaan,*
 - o *de bestuurlijke deelname van de gemeente Maassluis in de gemeenschappelijke regeling Regionale Belasting Groep,*
 - o *de Gemeente de zekerheid te geven dat zij bij een toekomstige uittreding van de gemeenschappelijke regeling alle van belang zijnde gegevens rondom de belastingheffing en – inning overgedragen krijgt door de RBG.*
3. *Ten behoeve van de uitwerking van voormeld voorstel wordt zo nodig een extern projectleider ingehuurd. Voor het overige wordt gebruik gemaakt van eigen personeel van Partijen.*

Artikel 5 kosten

De kosten van inzet van eigen personeel zijn voor eigen rekening. De kosten van een extern projectleider worden geschat op € 30.000 (excl. BTW) die door beide partijen ieder voor de helft worden gedragen.

Na het onderhavige onderzoek, waarvan de kosten worden geschat op circa € 8.000 zal derhalve nog een uitgewerkt voorstel volgen en volgt mogelijk een kostenpost van € 30.000 (ex BTW) die ieder voor de helft wordt betaald.

7.3 Initiële transitiekosten

Kosten overgang Maassluis

Omschrijving	Bedrag	Opmerking
Kosten Migratie Ortax inclusief aanpassing inrichting DVSZ	€ 18.000	Ongeveer 18.500 woningen en 1.000 niet-woningen
Kosten migratie Centric belastingen proef en conversie	€ 54.600	Uitgaande van migratie Centric > Centric*
Kosten Enable U	€ 3.750	
Totaal inschatting kosten overgang Maassluis	€ 76.350	
* Bij migratie vanuit andere systemen zullen er meerkosten zijn. In dat geval zullen hiervoor offertes moeten worden aangevraagd.		

7.4 Personele transitie

Met de uitbreiding van de taken heeft de RBG extra personele capaciteit nodig. Het betreft 2 fte, waarvan 1,67 fte capaciteit op het gebied van de waardering. Partijen hanteren de volgende uitgangspunten voor de personele transitie:

1. Over de procedure zullen partijen nadere afspraken maken, welke zullen worden vastgelegd in een protocol van overgang. Hierbij zal rekening worden gehouden met geldende sociale statuten.
2. Medewerkers gaan er bij de overgang van de gemeente naar de RBG rechtspositioneel niet op achteruit. Hiertoe zal een arbeidsvoorwaardenvergelijking worden opgesteld.
3. Na overgang van de medewerkers zal de RBG het verschil tussen betaling en eigen inschaling afzonderlijk bij de gemeente in rekening brengen.
4. In de aanloop naar de datum van toetreding stemmen partijen onderling de nieuw ontstane vacatures af. Op het moment dat de gemeente een toetredingsverzoek aan de RBG heeft gedaan wordt een vacaturestop ingesteld voor deze taken bij beide partijen.
5. De werkgevers zorgen ervoor, dat het personeel uiterlijk drie maanden voorafgaand aan de beoogde toetredingsdatum duidelijkheid heeft over de rechtspositie. Dit betekent dat de medewerkers vóór die datum een passend aanbod / een voorlopige plaatsingsbrief hebben ontvangen.

8 Conclusies

Uit dit onderzoek blijkt, dat er geen belemmeringen lijken te bestaan voor toetreding van de Gemeente bij de RBG. De volgende conclusies gelden:

- a. Als de gemeente toetreedt tot de RBG wordt een toekomstbestendige en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het belastingproces geborgd en wordt de personele kwetsbaarheid verminderd.
- b. Als de gemeente toetreedt tot de RBG kan de RBG schaalvoordelen en daarmee financiële voordelen behalen voor de huidige deelnemers. Dit komt met name omdat de gemeente in het verzorgingsgebied ligt van het Hoogheemraadschap van Delfland (deelnemer).
- c. Op het personele vlak worden goede afspraken gemaakt, er gaat 1,67 fte over naar de RBG.
- d. De berekende toekomstige bijdrage van de gemeente aan de RBG plus de achterblijvende kosten zullen in beginsel hoger zijn dan de kosten van de huidige situatie voor de uitvoering van de belastingtaken binnen de gemeente. Op de langere termijn zullen de structurele kosten afnemen wanneer boventallig personeel o.a. herplaatst is.
- e. Er zijn marginale verschillen in de uitvoering van de belastingtaak tussen de gemeente en de RBG. Deze kunnen worden geharmoniseerd.
- f. Er moet een besluit worden genomen over de verschillen in de kwijtscheldingsnormen tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland. Ingeschat is dat het volgen van de ruimere kwijtscheldingsnormen van Delfland de gemeente jaarlijks ca. € 40.000 kost. Deze kosten kunnen echter worden doorgerekend in het tarief van de afvalstoffenheffing, waardoor het tarief voor de belastingbetalers licht stijgt of door 90% kwijt te schelden in plaats van 100%.
- g. De mate waarin de gemeente zeggenschap krijgt in het bestuur van de RBG wordt net als bij de andere deelnemers bepaald aan de hand van het aantal heffingen die over kunnen gaan naar de RBG en de aantallen producten (aanslagen etc.) die daarbij horen. Dit is conform de bepalingen in de bestaande tekst van de gemeenschappelijke regeling.
- h. Bij uittreding komen alle vastgoedgegevens, belastingbestanden en -gegevens weer terug in beheer bij de gemeente.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1: Verschillenanalyse belastingen en processen

BELASTINGVERORDENINGEN MAASSLUIS

Heffing	Bijzonderheden	Wat te wijzigen?	Opmerkingen en vragen
<i>Onroerendezaakbelasting eigenaren en gebruikers</i>	Let op: bijzondere vrijstelling begraafplaatsen	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen	
<i>Afvalstoffenheffing</i>	Heffingsmaatstaf grootte huishouden op 1 januari.	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen	Ontheffingen per dag ipv per maand
<i>Rioolheffing eigenaren</i>	Vrijstelling objecten met WOZ-waarde t/m €60.000	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen.	Verwijderen dubbele vrijstellingen die al uit de WOZ voortvloeien.
<i>Rioolheffing gebruikers</i>	Gebruikersdeel alleen bij waterinname 1.000m3 of meer.	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen.	
<i>BIZ stadshart</i>	Loopt tot 1 januari 2027, twee gelijke termijnen na dagtekening	Afwachten of deze vernieuwd wordt.	Er kan geen AIC worden opgenomen, omdat de verordening niet kan worden aangepast.
<i>Leges</i>	Geen AIC mogelijk	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen.	Let op bij termijnen voor leges die achterblijven (bv. paspoorten etc.).
<i>Precariobelasting</i>	Geen AIC mogelijk	AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen.	In de verordening staat dat geen kwijtschelding mogelijk is. Dat kan eruit want staat al in verordening kws.
<i>Toeristenbelasting</i>	Campers en boten via AanUitNet, B&B's, hotel enz. op aangifte per kwartaal 1 termijn. Vrijstelling arbeidsmigranten.	Bij losse aanslagen naar twee termijnen en AIC verwijzing naar reglement RBG en max 10 termijnen.	Let op Uitvoeringsregels waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen RBG, mogelijk aanpassen.
KWJTSCHELDING	Alleen voor Afvalstoffenheffing	Verruimen vermogensnorm	Onderzoek naar kosten

9.2 Bijlage 2: Inventarisatie te harmoniseren onderwerpen uitvoeringsbeleid

BELEIDSREGELS MAASSLUIS

Beleidsregel	Bijzonderheden	Wat te wijzigen?	Opmerkingen en vragen
Aanwijzing belastingplichtigen Maassluis 2017	Geen bijzonderheden	Intrekken zodat regeling RBG geldt	Maatwerk op verzoek van belanghebbenden vervalt.
Aanwijzing WOZ belanghebbenden		Intrekken zodat regeling RBG geldt	Idem
<i>Ambtshalve verminderingen</i>	Hier is geen afzonderlijk beleid voor gemaakt	Beleid RBG gaat gelden	Maassluis volgt nu de wettelijke regels
<i>Leidraad Invordering Maassluis 2024</i>	Altijd kosteloze herinnering in Maassluis. Verder nog nalopen op afwijkend beleid.	Intrekken, zodat Leidraad RBG gaat gelden.	
<i>Regeling Automatische incasso</i>		Intrekken zodat regeling RBG geldt	€ 5 euro minimaal en € 13.000 max wordt dan € 15 en € 15.000
<i>Uitvoeringsregeling gemeentelijke belastingen Maassluis</i>		Intrekken zodat regeling RBG geldt	

9.3 Bijlage 3: Rol en taken accounthouder

De taken van een accounthouder, die vanuit de Gemeente de regie voert in de samenwerking zijn onder andere (niet uitputtend):

Uitvoerende taken:

- a. het beheren van en het toezien op de uitvoering van de prestatieovereenkomst met de RBG, aan de hand van kwartaalrapportages die de RBG uitbrengt;
- b. het monitoren van de belastingopbrengsten die de RBG genereert aan de hand van maandelijke journaalposten en de kwartaalrapportages RBG;
- c. het monitoren van het proces van de samenwerking en de prestaties van de RBG in de richting van het college en de gemeenteraad;
- d. het coördineren en afstemmen van de inbreng van de RBG bij de aanlevering van de concept-verordeningen door de RBG;
- e. het periodiek afstemmen met andere deelnemers van de RBG via het accounthoudersoverleg;
- f. het adviseren van de eigen bestuurder in het bestuur van de RBG;
- g. het bespreken van de kwartaalrapportages van de RBG met de portefeuillehouder/bestuurder;
- h. het organiseren van regelmatig overleg tussen de Gemeente en de RBG;
- i. aanspreekpunt voor gemeentelijke collega's die samenwerking en gegevens uitwisselen met de RBG.

Vakinhoudelijke taken:

- j. (betrokkenheid bij) het opstellen van de P&C documenten;
- k. het schrijven van de paragraaf Lokale heffingen bij begroting en jaarverslag;
- l. het actueel houden van het fiscaal beleid binnen de financiële organisatie van de gemeente, implementatie van de Notities commissie BBV;
- m. adviseren van de portefeuillehouder en collega's over fiscale aspecten en opbrengsten en algemeen relatiebeheer met de RBG;
- n. het coördineren van het proces van het vaststellen van (wijzigingen van) belastingverordeningen;
- o. signalering en advisering van de portefeuillehouder en collega's over landelijk ontwikkelingen op gemeentelijk belastinggebied;
- p. signalering en advisering van de portefeuillehouder en collega's over maatschappelijke effecten van fiscale instrumenten zoals vrijstelling, differentiatie van tarieven;
- q. advisering van de portefeuillehouder en collega's over kostendekkendheid en kostenonderbouwingen van tarieven;
- r. het coördineren van het proces van het vaststellen van (wijzigingen van) de kwijtscheldingsverordening;
- s. het behandelen van raads- en burgervragen;
- t. het afhandelen van WOZ-beschikkingen en OZB aanslagen van gemeentelijke panden die de RBG oplegt aan de Gemeente.